

Andrzej Kutyłowski

Pobołowice, pow. Chełm Lubelski

Informator Archeologiczny : badania 3, 294-295

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POBOŁOWICE, pow. Chełm Lubelski

Konserwator Zabytków

Archeologicznych w Lublinie

Badania prowadził mgr Andrzej Kutyłowski.

Finansował WKZ w Lublinie. Pierwszy sezon

badani. Omentarszyska kurhanowe z wczesnego

średniowiecza.

Ciałoopalne omentarszyska kurhanowe położone są w lesie Nadleśnictwa Pobołowice, między rzeczkami Krzywólką i Udal. Badania miały charakter ratowniczy ze względu na niezoczenie kurhanów, leżących na trasie leśnych dróg.

Wyeksplorowano dwa kurhany: jeden, z omentarszyska składającego się z 10 mogił, położonego na uroczysku "Majdan Czerniejowski" i jeden - z omentarszyska składającego się z 25 mogił, położonego na uroczysku "Haliczany".

Kurhan IM - /"Majdan"/ - miał wielkość typową dla tego omentarszyska /wysokość 1 m, średnica 9 m/. Nasyp składa się z żółtego piasku i porośnięty jest soanowymi drzewami. Uchwycono w nim wyraźnie zarysowujące się dwie warstwy przepalanej ziemi z drobnymi okruchami węgla drzewnego; jedną na głębokości 110 cm /poziom podstawy kurhanu/ - jak się wydaje właściwą warstwę ciałoopalną i drugą zalegającą 50 cm wyżej, dużo cięższą i silnie przemieszaną z żółtym piaskiem. W kurhanie nie odkryto żadnego materiału zabytkowego.

Kurhan IH - /"Haliczany"/ - nieco bardziej zniszczony przez drogę okalającą go z dwu stron - miał wysokość 120 cm i średnicę w zachowanej części 750 cm. Warstwa przepalanej ziemi o miąższości 15-20 cm, zalegała nieco poniżej podstawy kurhanu - na głębokości 130 cm. Na tej samej głębokości dał się zauważyć krąg ułożo-

ny z niewielkich polnych kamieni i drobnych odłupków krzemienych, o szerokości 30 cm i średnicy 6 m. I tu nie znaleziono datujących materiałów zabytkowych.

Wydaje się, iż cmentarzyska kurhanowe w Pobołowicach są współczesne wielkiemu cmentarzysku kurhanowemu w Lipsku-Polesiu, pow. Zamość, datowanemu na IX-XI wiek.

POKRZYWNICA WIELKA, pow. Nidzica

Państwowe Muzeum

Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadzili dr Lechosław Rauhut i mgr Ludgarda Długopolska. Finansowało PMA w Warszawie.

Cmentarzysko "mazowieckie" z grobami w obudowach kamiennych z końca XI i pierwszej połowy XIII wieku.

Badane cmentarzysko należy do typowych dla Mazowsza /w XI-XII wieku/ i Podlasia /XII-XIII wieku/ obiektów grzabalnych typu rodowego, łączących się z osadnictwem wiejskim. Cmentarzysko było usytuowane na południe od wsi Pokrzywnice, na podłużnym wyniesieniu pochodzenia morenowego.

Prace tegoroczne były kontynuacją badań podjętych w roku 1961. Badania w 1961 roku obejmowały część zniszczoną cmentarzyska, w sąsiedztwie nieużywanej plaśnicy, obecnie uchwycono południowy i zachodni skraj cmentarzyska. W roku 1961 zbadano 9 pochówków szkieletowych w tym pochówek męski z mieosem, oszosepem, kluczem, krzesiwem i osełką. W tegorocznym sezonie odkryto 22 pochówki szkieletowe oraz liczne groby nie zawierające pochówków. Wśród zaskakująco bogatych inwentarzy grobowych wystąpiło ogółem 4 mieose - rytualnie złamane, 3 groty oszosepów, grot włóczni, strzały